

In 10 stappen naar een optimaal stalklimaat

Een goed stalklimaat speelt een belangrijke rol in de gezondheid en het welzijn van je varkens. Het stalklimaat op punt stellen, is onmisbaar als je maximale dierprestaties wil bekomen met een minimaal geneesmiddelengebruik. Om je hierbij te helpen stelde het departement Landbouw en Visserij samen met Varkensloket een stappenplan op. DGZ zet de verschillende punten graag nog even voor jou op een rij.

Charlotte Brossé, varkensdierenarts DGZ

Volg deze 10 stappen om je stalklimaat te optimaliseren.

Stap 1

Ga na of de stalinfrastructuur overeenkomt met de beschreven aanbevelingen voor je ventilatietype.

Voorbeelden. Hangen de voeler en de verwarming op de juiste hoogte, is de gang voldoende breed? Uiteraard zijn deze zaken sterk afhankelijk van het ventilatietype van de stal.

Stap 2

Bereken de minimum- en de maximumventilatie.

Voor ieder ventilatietype bestaan er normen die aangeven hoeveel je minimaal en maximaal moet kunnen ventileren per diercategorie. Wanneer je deze normen vermenigvuldigt met het aantal dieren in de afdeling bekom je de nodige minimum- en maximumventilatie. Wanneer je deze

waarden vergelijkt met de klimaatinstellingen kan je nagaan of er in vergelijking met de aanbevelingen meer of minder wordt geventileerd.

Stap 3

Ga na of de capaciteit van de ventilatoren voldoende groot is voor de maximumventilatie.

Nu je de nodige maximumventilatie kent, vergelijk je deze met de capaciteit van de ventilatoren om zo na te gaan of deze voldoende groot is. De capaciteit van je ventilator is bekend bij de fabrikant en kun je vaak ook vinden op de ventilator zelf of in de handleiding.

Stap 4

Ga na of de inlaatopeningen groot genoeg zijn.

Meet de inlaatopeningen en bereken of deze groot genoeg zijn om een maximale ventilatie toe te laten. De norm is een

© TWAN WIERMANS

inlaat van 1,5 à 2 cm² per m³/h maximale ventilatie.

Stap 5

Controleer de insteltemperatuur en bandbreedte.

Ga na wat de aanbevelingen zijn per diercategorie en per seizoen en vergelijk deze met de instellingen in je klimaatcomputer.

Stap 6

Ga na of de varkens gedrags- of gezondheidsproblemen hebben.

Observeer de dieren: afwijkend liggedrag, oor- en/of staartbijten of ademhalingsproblemen kunnen wijzen op een stalklimaat dat niet optimaal is.

Stap 7

Bepaal de actuele ventilatie-effectiviteit (VE) om na te gaan of de luchtverdeling homogeen is.

De VE wordt berekend door de CO₂-con-

centratie op verschillende plaatsen in de afdeling (aan de in- en de uitlaat en tussen de dieren) te meten en geeft weer of de lucht al dan niet homogeen verdeeld is. Zo kom je te weten of er al dan niet te veel of te weinig wordt geventileerd.

Stap 8

Ga na of de apparatuur correct functioneert. Hiervoor meet je bijvoorbeeld met een thermometer die correct werkt de temperatuur ter hoogte van de voeler en vergelijk je deze met de temperatuur die de klimaatcomputer weergeeft. Zo kan je nagaan of de voeler correct registreert. Een simpele minimum-maximumthermometer helpt je al een eind op weg.

Stap 9

Controleer de staat en de reinheid van de onderdelen en apparaten. Vuil of gebreken aan de onderdelen van

het ventilatiesysteem hebben een invloed op hun werking. Onderhoud de onderdelen en zorg ervoor dat ze proper blijven, controleer dit regelmatig voor een optimale werking.

Stap 10

Voer een rookproef uit. Met behulp van een rooktoestel kunnen de luchtbewegingen zichtbaar gemaakt worden en kunnen eventuele afwijkingen in luchtpatronen en lekken worden opgespoord. ■

[Dit artikel verschijnt in het kader van het demonstratieproject 'Monitoren en Optimaliseren van het klimaat in varkensstallen'. Dit project is een samenwerking tussen DGZ, Inagro, UGent faculteit Diergeneeskunde en ILVO en wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling \(ELFPO\).](#)

Elk ventilatietype en elke stal is anders

Om de 10 stappen toe te passen op jouw specifieke situatie kan je terecht op www.varkensloket.be/tools/klimaatbeoordeling. Hier vind je alle info per ventilatietype en een link naar de brochure 'Ventilatie en klimaatbeheersing bij varkensstallen'.

Indien je specifieke problemen hebt met de instellingen van de klimaatcomputer of infrastructuur, laat je je het best adviseren door een klimaatspecialist.